

De Klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg

is inzake de klacht 2021/007 van:

de heer XXXX, geboren XXXX, ten tijde van de klacht in behandeling bij XXXX, onderdeel van GGzE.

op 2 maart 2021 tot het oordeel gekomen dat de volgende klachten gegrond dienden te worden verklaard.

1. De klacht over de beslissing om klager verplichte zorg te verlenen door hem gedwongen over te laten brengen naar de SPOR, omdat de beslissing niet voldeed aan het bepaalde in artikel 8:9 lid 1 Wvvgz.
2. De klacht over de beperking van de bewegingsvrijheid van klager, omdat het formulier “ Beslissing verlenen verplichte zorg (art 8:9 Wvvgz)” zeer gebrekkig ingevuld was waardoor het de klachtencommissie onmogelijk was om te toetsen of de beslissing om klager te beperken in zijn bewegingsvrijheid voldeed aan hetgeen in artikel 8:9 Wvvgz wordt voorgeschreven.
3. De klacht over het insluiten van klager, omdat artikel 8:9 Wvvgz niet van toepassing kon zijn op deze beslissing, omdat in de zorgmachtiging van klager niet was opgenomen dat insluiten als verplichte zorg aan hem kon worden verleend.

Klager heeft de klachtencommissie verzocht om hem een schadevergoeding toe te kennen.

De klachtencommissie heeft klager in de gelegenheid gesteld om zijn verzoek om schadevergoeding naar aanleiding van de gegrond verklaarde klachten te onderbouwen, waarna verweerster is verzocht om een reactie op deze onderbouwing te geven.

1. Standpunt van de klager ten aanzien van de hoogte van de schadevergoeding

Klager is van oordeel dat hij geestelijk letsel heeft geleden, dat inbreuk op het zelfbeschikkingsrecht is gemaakt en dat hij in zijn persoon is aangetast.

Ter toelichting geeft klager aan dat de manier waarop hij thuis is meegenomen een trauma vormt waar hij dagelijks last van heeft in de vorm van herbelevingen. De hulpverleners van FACT hadden dit van tevoren kunnen weten, omdat bekend was dat hij als kind in Iran ernstige trauma's heeft opgelopen met politie. Dit had heel simpel voorkomen kunnen worden door de aanwezigheid van hulpverleners van FACT in combinatie met politie/ambulance. De hulpverleners hadden klager dan uit kunnen leggen waar hij heen werd gebracht. Nu is dit niet gebeurd, wist klager niet waar hij heen werd gebracht en raakte hij in paniek en daardoor in de war. Klager was bang dat men hem terug zou sturen naar Iran.

Klager meent ook dat hij recht heeft op schadevergoeding omdat de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de zorgmachtiging een beslissing tot verplichte zorg heeft genomen zonder zich op de hoogte te stellen van de actuele gezondheidssituatie van klager en zonder met klager overleg te hebben gevoerd.

Klager wil ook schadevergoeding voor de onterechte separatie. Van maandag 4 januari tot vrijdag 8 januari is klager gesepareerd bij de HIC in Eindhoven omdat hij in de war was geraakt door de manier waarop hij thuis is weggehaald. Klager was angstig, in paniek en wist niet waar hij was. Dit heeft klager extra beschadigd.

Klager heeft naar zijn oordeel ook schade geleden door verlies van inkomsten.

Klager kan door zijn huidige PTSS-klachten de komende maanden niet meer werken en is bang zijn baan helemaal kwijt te zijn. De manier waarop het FACT hem thuis heeft laten meenemen heeft

zijn PTSS-klachten, die grotendeels weg waren, verergerd. Het Inkomensverlies komt uit op € 80 ,= per week. De opnameduur van klager zal, naar zijn schatting, elf weken zijn. Klager raamt zijn schade daarom op € 880,=.

Klager heeft ook schade geleden door het verlies van zijn goede naam. Hij bouwde net weer goed contact met zijn buurtbewoners op, nadat hij na een lange periode weer zeven maanden thuis was. Nu klager op deze manier thuis is weggehaald is het vertrouwen van buurtbewoners in hem weer helemaal weg. Zij zullen, net als eerder, weer bang voor klager zijn. Klager schaamt zich nu om naar buiten te gaan in zijn buurt en durft dit niet meer. Klager wil hiervoor een schadevergoeding van €1000,=.

Het FACT-team heeft de afgesproken stappen in het terugvalpreventieplan van klager niet gevolgd. Klager zou eerst medicatie krijgen en als het daarna nodig zou zijn, zou met hem besproken worden dat hij kortdurend zou worden opgenomen. Dit is niet gebeurd. Klager is, zonder dat er met hem in gesprek is gegaan, heel plotseling thuis opgehaald door politieagenten en een ambulance. Zijn vrouw had een bericht gestuurd naar het FACT-team om haar zorgen te uiten. Hierna is besloten om klager op te halen met politie en ambulance. Zijn vrouw was hiervan niet op de hoogte, net zo min als klager zelf. Ook de vrouw van klager is hiervan heel erg geschrokken en hun relatie is in de problemen geraakt hierdoor. Zijn vrouw heeft zich ziek moeten melden op haar werk, zij is een promotie in haar functie misgelopen.

Ook is het vertrouwen van klager in de hulpverlening ernstig beschadigd. Dit is een groot probleem omdat hij nu en in de toekomst wel hulp nodig heeft.

Klager raamt het inkomensverlies dat door zijn echtgenote wordt geleden op € 400,= per maand, gedurende een periode van zes maanden zou de schade dan € 2400,= bedragen.

2. Standpunt van de verweerster ten aanzien van de hoogte van de schadevergoeding

Uit het aanvullende klaagschrift van klager is af te leiden dat klager van oordeel is dat hem onrecht is aangedaan en dat hij van mening is dat hij daarvoor door GGzE in financiële zin behoort te worden gecompenseerd.

Volgens de schadestaat is sprake van geestelijk letsel, inbreuk op het zelfbeschikkingsrecht van de patiënt en aantasting in de persoon (3000 euro), is niet voldaan aan de vereisten voor verplichte zorg (50 euro), separatie (375 euro), verlies van arbeidsvermogen (880 euro), aantasting in de eer of goede naam (1000 euro) en overige schade (2400 euro) . De PVP komt in de schadestaat met een totaal bedrag van 7705 euro.

Vorig jaar heeft de rechtbank 's Hertogenbosch verschillende uitspraken gedaan betreffende cliënten van GGzE en de vraag om schadevergoeding. De rechtbank heeft daarbij schadevergoedingen toegekend waarbij rekening is gehouden met de individuele situatie per geval. De betreffende rechter heeft in dit geval verwezen naar eerdere rechtspraak om zo individueel en casusgericht te bepalen wat de hoogte van de schadevergoeding dient te zijn.

Daarnaast zijn wij van mening dat de klachtencommissie zich op grond van de Wvrgg slechts mag uitspreken over directe schade die is opgetreden als gevolg van het al dan niet correct toepassen van de genoemde wetgeving. Gevolgschade valt hier niet onder.

De klachtencommissie heeft de klacht van klager voor wat betreft het overbrengen naar de SPOR zonder dat een medewerker van FACT hierbij aanwezig was , gegrond verklaard. Wij begrijpen dat deze handelwijze door klager als zeer ingrijpend is beleefd. Het feit dat de medewerker dit met de beste bedoelingen en met de kennis en wetenschap van wat in het verleden had plaatsgevonden toen de heer psychotisch was, doet niets af aan de gevoelens van klager.

Voor wat betreft de overige in de schadestaat genoemde posten is verweerder van mening dat hier sprake is van gevolgschade waarover de klachtencommissie geen uitspraak kan doen.

3. Beoordeling

In artikel 10:11 van de Wvvgz wordt de mogelijkheid geopend voor een klager om de klachtencommissie te verzoeken om een schadevergoeding door de zorgaanbieder. De bedoeling van deze bepaling is om aan een klager een laagdrempelige mogelijkheid te bieden om schadevergoeding te krijgen voor een onjuiste toepassing van de verplichte zorg.

De klachtencommissie leidt uit deze bepaling over het toekennen van schadevergoeding in de eerste plaats af dat zij geen schadevergoeding kan toekennen voor schade die door anderen dan door een klager is geleden.

Klager voert voor deze schadevergoeding aan dat zijn echtgenote door zijn huidige PTSS-klachten en door de gang van zaken bij zijn opname in de PSOR de komende maanden niet meer kan werken. Het Inkomensverlies zou uitkomen op € 400,- per maand. Klager raamt de schade op € 2400,-, omdat zij naar verwachting gedurende een periode van zes maanden niet, althans onvoldoende in staat zal zijn om te werken.

De klachtencommissie stelt daarmee vast dat het inkomensverlies niet wordt geleden door klager zelf, maar door zijn echtgenote. Artikel 10:11 van de Wvvgz biedt de klachtencommissie geen ruimte om voor deze schade een schadevergoeding toe te kennen. De echtgenote van klager zal zich voor een vergoeding van deze schade, op grond van onrechtmatige daad, moeten wenden tot GGzE.

Klager heeft ook aangegeven dat hij zelf inkomensschade zal leiden omdat hij door zijn PTSS-klachten de komende elf maanden niet instaat zal zijn om te werken. Deze elf maanden zijn de door klager geschatte opname duur. Klager raamt zijn inkomensverlies op 11 maal €80,-.

De klachtencommissie is van oordeel dat zij dit verzoek om schadevergoeding niet kan toewijzen. De onderbouwing van de schadevergoeding is daarvoor te weinig concreet. Op voorhand valt niet vast te stellen of de opnameduur van klager inderdaad elf maanden zal zijn. En bovendien is het onduidelijk waar het bedrag van €80,- op is gebaseerd.

Klager zal zich voor deze schade te zijner tijd, als de schade door inkomensverlies concreet te bepalen is, moeten wenden tot GGzE.

De klachtencommissie heeft reeds eerder het standpunt ingenomen dat zij voor wat betreft het vaststellen van een schadevergoeding de bedragen en de onderbouwing daarvan als genoemd in het onderzoeksrapport van de Universiteit van Amsterdam "*Schadevergoeding vragen aan een klachtencommissie als bedoeld in de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg; wat is billijk?*" uit 2019 en de inmiddels aangepaste versie van het in dit rapport voorgestelde forfaitaire stelsel voor de vaststelling van schadevergoedingen, niet overneemt.

De klachtencommissie vindt de bedragen die in het rapport worden genoemd buitenproportioneel en dus niet billijk. Ook de bedragen die door klager worden gevraagd als schadevergoeding, en ook de wijze waarop klager de door hem geleden schade uitsplitst, vindt de klachtencommissie onterecht. De klachtencommissie zal zich uitdrukkelijk beperken tot de schade die door klager is geleden ten gevolge van de onjuiste toepassing van de op hem onjuist toegepaste verplichte zorg.

Voor het vaststellen daarvan heeft de klachtencommissie aansluiting gezocht bij de RSJ-richtlijnen. Dat de klachtencommissie daarmee een redelijke norm voor het vaststellen van schadevergoedingen aanhoudt, moge blijken uit de uitspraak van 28 mei 2020 van de Rechtbank 's-Hertogenbosch.

De klachtencommissie heeft de volgende klachten gegrond verklaard.

1. De klacht over de beslissing om klager verplichte zorg te verlenen door hem gedwongen over te laten brengen naar de SPOR, omdat de beslissing niet voldeed aan het bepaalde in artikel 8:9 lid 1 Wvvgz.
2. De klacht over de beperking van de bewegingsvrijheid van klager, omdat het formulier "Beslissing verlenen verplichte zorg (art 8:9 Wvvgz)" zeer gebrekkig ingevuld was en het daardoor voor de klachtencommissie onmogelijk was om te toetsen of de beslissing om klager te beperken in zijn bewegingsvrijheid voldeed aan hetgeen in artikel 8:9 Wvvgz wordt voorgeschreven.
3. De klacht over het insluiten van klager, omdat artikel 8:9 Wvvgz niet van toepassing kon zijn op deze beslissing, omdat in de zorgmachtiging van klager niet was opgenomen dat insluiten als verplichte zorg aan hem kon worden verleend.

Per gegrond verklaarde klacht zal de klachtencommissie de hoogte van de schadevergoeding bepalen.

1. Schadevergoeding naar aanleiding van de klacht over de beslissing om klager verplichte zorg te verlenen door hem gedwongen over te laten brengen naar de SPOR, omdat de beslissing niet voldeed aan het bepaalde in artikel 8:9 lid 1 Wvggz.

De klachtencommissie heeft bij de beoordeling van de klacht reeds aangegeven dat zij van oordeel is dat de wijze waarop klager naar de SPOR is gebracht onzorgvuldig is geweest. Het is in de ogen van de klachtencommissie dan ook begrijpelijk dat klager door de hele gang van zaken grote angst heeft gehad en dat deze angst, door zijn ervaringen in zijn jeugd, ernstig en ingrijpend voor hem zijn geweest. De klachtencommissie kent daarom aan klager een schadevergoeding van €125,= toe.

2. Schadevergoeding naar aanleiding van de klacht over de beperking van de bewegingsvrijheid van klager, omdat het formulier “ Beslissing verlenen verplichte zorg (art 8:9 Wvggz)” zeer gebrekkig ingevuld was en het daardoor voor de klachtencommissie onmogelijk was om te toetsen of de beslissing om klager te beperken in zijn bewegingsvrijheid voldeed aan hetgeen in artikel 8:9 Wvggz wordt voorgeschreven.

De klachtencommissie kan zich voorstellen dat klager door de wijze waarop hij in zijn bewegingsvrijheid is beperkt ook grote angst heeft gehad en dat hij nadat de rust enigszins was teruggekeerd door de hele gang van zaken gevoelens van frustratie en boosheid heeft gekregen. De klachtencommissie kent in het licht van de RSJ-richtlijnen aan klager een schadevergoeding van € 10,= toe.

3. Schadevergoeding naar aanleiding van de klacht over het insluiten van klager, omdat artikel 8:9 Wvggz niet van toepassing kon zijn op deze beslissing, omdat in de zorgmachtiging van klager niet was opgenomen dat insluiten als verplichte zorg aan hem kon worden verleend.

Klager is gedurende een periode van vijf dagen ingesloten geweest, zonder dat daar een deugdelijke wettelijke aan ten grondslag lag.

Ook ten aanzien van deze klacht is de klachtencommissie van oordeel dat deze gang van zaken bij klager geleid heeft tot gevoelens van angst, frustratie en boosheid. De klachtencommissie kent klager daarom in het licht van de RSJ-richtlijnen een schadevergoeding van 5 x €10,= , dus in totaal €50,= toe.

4. Schadevergoeding.

De klachtencommissie kent klager een schadevergoeding toe van € 185,=.

Aldus gedaan op door de Klachtencommissie als bedoeld in artikel 10:1 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg, bestaande uit de heer mr. XXXX, voorzitter, en de leden mevrouw XXXX, psychiater, en de heer XXXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris